

LELYSTAD AIRPORT **VOORLOPIG NOG** **GEEN VOLWAARDIGE** **LUCHTHAVEN**

ARJAN VAN STAALDUINEN

De ontwikkeling van luchthavens krijgt op dit moment zowel op nationaal als op gemeentelijk niveau veel aandacht van de overheid. De gemeente Lelystad geeft voorrang aan de ontwikkeling van 'Lelystad Airport'. Op korte termijn hoeft Lelystad echter niet optimistisch zijn over de groei van Lelystad Airport naar een volwaardige luchthaven. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn het wegtrekken van het besteedbare geld door Schiphol en het ontbreken van interesse van luchtvaartmaatschappijen voor regionale luchthavens.

In vergelijking met andere regionale luchthavens biedt Lelystad Airport wat betreft ruimte en milieu gunstige perspectieven. Er bestaat dan ook een kans dat in de toekomst meer taken van Schiphol worden overgenomen, waaronder een gedeelte van de luchtvracht en 'general aviation'. Daarvoor zijn langere openingstijden en een verlenging van de startbaan noodzakelijk. Op korte termijn zijn er echter te weinig mogelijkheden om door te groeien, omdat de factoren die bepalend zijn voor de groei van een luchthaven op lokaal niveau niet beheersbaar zijn.

UITSTRALING

Uit de literatuur blijkt dat luchthavens de laatste tien jaar een positieve uitstraling hebben gehad op de vestiging van bedrijven. Luchthavengerelateerde bedrijven (bedrijven of instellingen op en buiten het luchthaventerrein die op enigerlei wijze een relatie hebben met of belang hechten aan de luchthaven) zijn zich de laatste jaren bewust geworden van de aanwezigheid van een luchthaven. Door deze aanwezigheid kan er een positief effect optreden voor hun bedrijf. Dit heeft geleid tot een sterke ontwikkeling van bedrijventerreinen rondom luchthavens.

De verscheidenheid aan soorten bedrijven op deze bedrijventerreinen is groot. Onderscheiden kunnen worden (1) luchthavengebonden bedrijven: deze zijn afhankelijk van activiteiten op de luchthaven, (2) luchthavengebruikende bedrijven: zij maken gebruik van een luchthaven en (3) luchthavengevoelige bedrijven: deze zijn gevoelig voor de status van een luchthaven en hebben daarom een locatie in de buurt van een luchthaven gekozen.

VERSCHILLEN

Om een indruk te krijgen van de vestigingsvoorwaarden die bedrijven stellen is onderzoek verricht onder dertien bedrijven die in de buurt van een luchthaven gevestigd zijn. Bij de keuze van een locatie hebben de drie genoemde bedrijfscategorieën vestigingsfactoren op het gebied van bereikbaarheid (met name per auto), aanwezigheid van een goede infrastructuur en uitbreidingsmogelijkheden met elkaar gemeen. Daarnaast is er een aantal duidelijke verschillen aan te geven. De luchthavengebruikende en de luchthavengebonden bedrijven verklaren expliciet dat de aanwezigheid van de nabijgelegen luchthaven de belangrijkste vestigingsvoorwaarde is geweest. Andere voorwaarden van luchthavengebruikende bedrij-

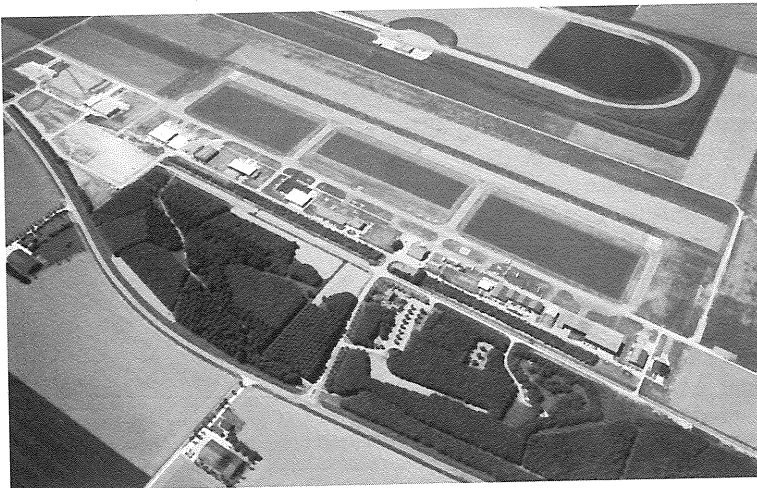
ven zijn de aanwezigheid van goede douane-faciliteiten en de mogelijkheid om op elk gewenst tijdstip luchtvracht te kunnen verzenden.

De luchthavengevoelige bedrijven verklaren geen duidelijke binding te hebben met de nabijgelegen luchthaven. Hun eisen voor een vestigingslocatie zijn de aanwezigheid van andere bedrijven en de status van de omgeving. De aanwezige luchthaven geldt hoogstens als een soort snob-appeal voor de bedrijven. Opmerkelijk is dat zij, in tegenstelling tot de luchthavengebruikende en de luchthavengebonden bedrijven, vóór de verhuizing andere bedrijventerreinen hebben onderzocht.

De meeste ondernemingen bestempelen Lelystad als een potentiële locatie. De luchthavengerelateerde bedrijven overwegen echter niet om Lelystad op korte termijn als vestigingsplaats te kiezen. Als reden noemen zij de grote afstand tussen de huidige locatie en Lelystad en een ongunstige financieel-economische situatie. Om de aanwezigheid van een luchthaven volledig te benutten stellen zij als voorwaarde dat de luchthaven aan internationale eisen moet voldoen: een goede bereikbaarheid, een goede infrastructuur, de aanwezigheid van grote internationale bedrijven, geschikte arbeidsmarkt, leveranciers, douane en luchtvaartmaatschappijen.

De ontwikkeling van een luchthaven is een gefaseerd proces waarin de overheid een belangrijke rol speelt. In het overheidsbeleid ten aanzien van de regionale luchthavens is echter een duidelijk hiaat waarneembaar: de aandacht voor Schiphol zorgt ervoor dat regionale luchthavens 'ondergesneeuwd' raken. Daarmee wordt voorbij gegaan aan de gunstige ruimtelijke mogelijkheden die Lelystad Airport heeft.

Arjan van Staalduinen is student planologie aan de Universiteit van Amsterdam. Dit artikel is gebaseerd op het stage-verslag *Tradepark Larserpoort en Lelystad Airport, een combinatie?*

Ondanks de goede mogelijkheden zal 'Lelystad Airport' voorlopig niet uitgroeien tot een volwaardige luchthaven. Bron: Delta-Phot.